

Vertskommunesamarbeid i biblioteksektoren. Forprosjekt 2008/2009.

Forslag til

BIBLIOTEKPLAN FOR BERG, TORSKEN, TRANØY OG LENVIK.

1.0 Målsetting

Gjøre kombinasjonsbibliotekene til gode læringsarenaer for barn, unge og voksne. Styrke bibliotekene som kulturarenaer for barn og unge i samspill med Den Kulturelle Skolesekken og lokalsamfunnet.

2.0 Differensiert tjenestetilbud:

2.1 Lokale bibliotektilbud:

- Barn og unge i barnehage- og grunnskolealder
- Voksne under utdanning, inkl. minoritetsspråklige voksne

Kombinasjonsbibliotekene skal i tillegg ha et lite, men oppdatert tilbud av bøker og evt. andre media til voksne

2.2 Sentrale bibliotektilbud:

- Voksne, inkl. unge voksne i videregående skole
- Klasser og barnehager, dvs. legge til rette for besøk på Lenvik folkebiblioteks hovedbibliotek

3.0 Samordning av funksjoner

Sentralisere følgende driftsoppgaver:

Innkjøp, på bakgrunn av valgt profil og kombinasjonsbibliotekenes ønsker og behov.

Katalogisering og klassifisering, også av Kulturfondbøker til barn og unge og "språkkofferter" til barnehagene.

Strekkode- og blyantmerking i bøkene gjøres ved det enkelte bibliotek. Medier og materiell til skolen/oppvekstsenter kjøpes inn og klargjøres ved den enkelte skole.

Ansvar for nettverket mellom de ansatte ved kombinasjonsbibliotekene legges til Lenvik. Lenvik folkebibliotek og Troms fylkesbibliotek har i samarbeid ansvar for veiledning og opplæring. Det vil særlig bli lagt vekt på følgende:

- Lov om folkebibliotek og bibliotekorganisering
- aktuelle dokumenter som angår folkebibliotek og skolebibliotek
- folke- og skolebibliotek som læringsarena
- fjernlån
- Mikromarc
- profilering
- samlingsutvikling og kassering
- litteraturkunnskap og litteraturformidling

På områder som er særlig aktuelle for skoler og barnehager vil det bli inngått samarbeid med Pedagogisk Senter Midt-Troms.

Markedsføringsansvar legges til Lenvik.

Felles aktivitetskalender med markering av ulike merkedager utarbeides. Lenvik har ansvar for dette.

Postadresse:

Rådhuset
9306 Finnsnes

Besøksadresse:

Kulturhuset – Finnsnes
www.midttromsbibliotekene.no

Epost:

bibliotek@lenvik.kommune.no

Den lokalt ansatte har ansvar for å forholde seg til sitt lokalsamfunn.

4.0 Tilgjengelighet

4.1 Bemannet åpningstid

Kombinasjonsbibliotekene kan følge skoleruta og ha begrensa åpningstid i sommerferien. Bibliotekene må være bemannet minimum en ettermiddag og en formiddag pr. uke i skoleåret.

4.2 Tilgjengelighetstid

Ifølge Opplæringsloven skal elever i norsk grunnskole ha tilgang til skolebibliotek hele skoledagen. Dette må også gjelde barnehagebarna i barnehager med tilknytning til kombinasjonsbibliotekene. Det bør i prosjektperioden vurderes hvordan man bedre kan tilrettelegge for voksne under utdanning og i tillegg vurdere spesielle tilbud til storbrukere.

4.3 Selvbetjening og tilrettelegging for brukerne

Systematisk opplæring av brukergruppene elever og lærere er nødvendig for å tilfredsstille kravene i Opplæringsloven og sikre størst mulig bruk av biblioteket. Bibliotekene må gjøres mest mulig selvbetjent og være innredet og tilrettelagt slik at skolens brukere lett finner fram. Dette er sentralt også for barnehagene og andre brukere.

4.4 Personalressurs og funksjonalitet

Kombinasjonsbibliotekene må være bemannet med pedagogisk kompetent personale i minimum 8 timer pr uke. Opplæringslovens forskrifter slår fast at biblioteket skal være særlig tilrettelagt for skolen. Bibliotekene må ha sentral beliggenhet, ha egnede lokaler med aktuell mediesamling og elektronisk biblioteksystem, IT med relevant digitalt verktøy, arbeidsplasser for gruppearbeid og individuelt arbeid, samt sittegrupper for lystlesing. Biblioteket må være innredet for å ivareta de funksjonene det er tiltenkt.

4.5 Markedsføring

Bibliotekenes tilbud må gjøres kjent, jfr. Bibliotekloven. Tilbudene må etter behov gjøres kjent på kommunenes og bibliotekets hjemmesider, muntlig, ved oppslag og annonser og gjerne som en informasjonsfolder til hver husstand.

5.0 Kompetanse

5.1 Pedagogisk og bibliotekfaglig kompetanse

De ansatte ved kombinasjonsbibliotekene må ha pedagogisk utdanning og bibliotekfaglig kompetanse for å kunne utvikle gode bibliotektilbud og gi opplæring og veiledning til skolens og barnehagens brukere. Hvis personalet mangler bibliotekfaglig kompetanse, må formell og uformell utdanning tilbys og pålegges.

5.2 IT-kompetanse

Generelle kunnskaper og ferdigheter i IT er påkrevd. Ferdigheter i bruk av deltagerdrevne, interaktive nettjenester (Web 2.0) må sikres i den enkelte kommune og gjennom samarbeidet.

5.3 Nettverk

Det etableres et faglig nettverk for erfaringsutveksling og kunnskapsutvikling mellom alle ansatte i kombinasjonsbibliotekene og en ansvarlig leder som er ansatt ved Lenvik folkebibliotek. Ansvar for drift av nettverket ligger hos Lenvik folkebibliotek.

5.4 Åpnings- og arbeidstid

Felles åpnings- og arbeidstid hos de ansatte ved kombinasjonsbibliotekene er en forutsetning for å kunne drive felles planlegging og utviklingsarbeid.

6.0 Kommunens forpliktelser

Kommunene er eiere av folke- og skolebibliotekene og har det overordnede ansvar for bibliotek tjenesten sin kommune.

Kommunene har ansvar for å integrere bibliotekressursene i sine utviklingsplaner og strategier for befolkningsutvikling, læring og kultur.

Kommunene har ansvar for at bibliotekdriften tilgodeses med nødvendige ressurser for forsvarlig drift og utvikling.

Bibliotek bør defineres som et kommunalt satsningsområde for å heve anseelse, kompetanse og kvalitet på bibliotek tjenesten og derigjennom styrke læring, undervisning og kultur i skole, barnehage og lokalsamfunn.

Kommunene har ansvar for å utstyre biblioteket med elektronisk biblioteksystem, digitale verktøy og en aktuell og allsidig mediesamling av kvalitet, jmfør Bibliotekloven.

Kommunene har ansvar for å legge til rette for kompetansehevende utdanning i skolebibliotek kunnskap. Kommunene bør tilby stipendordninger for å ta

skolebibliotek kunnskap eller et av de to andre skolebibliotek tilbudene fra Universitetet i Agder som nettstudium.

Kommunene har ansvar for tilrettelegging av etter- og videreutdanning i bruk av biblioteket i undervisning, formidling, metodekunnskap, søking og kildekritikk.

Bibliotekene må ha tilgang til kommunale hjemmesider og andre elektroniske informasjonskanaler for å nå ut med informasjon.

7.0 Pedagogisk Senters rolle

Pedagogisk Senter Midt-Troms skal drive kompetanseutvikling i grunnskole, barnehage og SFO. Deres rolle er å tilrettelegge for kompetansegivende utdanning i bibliotek kunnskap og veiledningspedagogikk. Pedagogisk Senter er også en samarbeidspartner for nettverket for de ansatte i kombinasjonsbibliotekene.

8.0 Skolen og barnehagens forpliktelser

Kombinasjonsbibliotekene er integrerte bibliotek der skolen/oppvekstsenteret har like stort ansvar for driften og tilbudet som folkebiblioteket.

8.1 Rektors og barnehageleders ansvar¹

Rektorene spiller en avgjørende rolle for utvikling og drift av kombinasjonsbibliotekene. Hun/han har ansvar for at biblioteket er en integrert del av skolens pedagogiske plattform.

Rektor skal tilrettelegge for at lærere og elever har kompetanse i bruk av biblioteket i undervisning og læring. Dette omfatter kunnskap om bibliotekets oppbygging, litteraturkunnskap, metodekunnskap, formidlingskompetanse, kompetanse i ulike typer informasjonssøking, samt kildekritikk.

Rektor må legge til rette for at bibliotekansatte får nødvendig kompetansehevende utdanning og uformell læring, i tråd med bibliotekplanen.

¹ Med rektor menes her rektor og leder av oppvekstsenter/virkomhetsleder.

Rektor/barnehageleder har ansvar for at det er avsatt felles tid i personalgruppa til informasjon og drøfting av bibliotekjenestene, bruk av biblioteket og litteraturformidling.

Barnehageleder har ansvar for at barnehagen systematisk bruker biblioteket og dets tilbud og er en konstruktiv samarbeidspartner for kombinasjonsbiblioteket.

8.2 Organisatorisk plassering av bibliotekansatte

De ansatte ved kombinasjonsbibliotekene må organisatorisk være i posisjon til å øve innflytelse og ha medbestemmelsesrett. Bibliotekansatte må av den grunn være en del av skolens pedagogiske team.

8.3 Bruk av hjemmesider og andre informasjonskanaler

Ansatte ved bibliotekene må ha tilgang og ressurser til å bruke skolen og barnehagens hjemmesider og øvrige informasjonskanaler.

8.4 Brukernes kompetanse og tilgang til biblioteket

Alle ansatte ved skolene og barnehagene tilknyttet kombinasjonsbibliotekene, må settes i stand til å nyttiggjøre seg bibliotekressursene og til å skolere og veilede andre. Dette er rektors ansvar.

9.0 Organisasjonsform

Administrativt samarbeid, uten folkevalgt nemnd. Valget skal evalueres i løpet av prosjektperioden. Biblioteksjefen i vertskommunen rapporterer direkte til den enkelte kommunes rådmann/kommunalsjef/virksomhetsleder.

10.0 Utgifter til samarbeidet og finansiering

Prosjektleder skal med bistand fra Lenvik kommunes økonomiavdeling kostnadsberegne den samlede kompetansen deltakerkommunene kjøper, biblioteksjefens administrative tid for deltakerkommunene, drift av nettverk, faglig veiledning og opplæring og sentraliserte tjenester og funksjoner.

11.0 Modellbibliotek

Stortingsmelding 23 (2008-2009) Bibliotek – kunnskapsallmenning, møtestad og kulturarena i ei digital tid vektlegger behovet for modellbibliotek som stimulans for videreutvikling og tilpasning av bibliotekdriften i landet. Et velfungerende vertskommunesamarbeid mellom senjakommunene og Lenvik vil kunne fungere som en overførbar modell og tiltrekke seg oppmerksomhet og eksterne ressurser i en prosjektperiode.